

## POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

“KRVAVÁ ZVÍŘECÍ OBĚŤ V LEFT-HAND PATH A SATANSKÉM MILIEU: PŘÍPADOVÁ STUDIA

AUTORA N.A.-A. 218“

PŘEDKLÁDANÉ V ROCE 2019 NA ÚSTAVU FILOSOFIE A RELIGIONISTIKY FF UK

Bakalářská práce Matouše Mokrého představuje sice okrajovou, ale o to pozoruhodnější praxi krvavé zvířecí oběti v prostředí současného satanismu. Na základě dostupných pramenných materiálů výrazného protagonisty tohoto hnutí písíčího pod pseudonymem N.A.-A.218, autor rozpoznává pět asociativní vláken (pět diskurzů), které se s krvavou obětí v textech pojí. Tyto aspekty se pak snaží navzájem usouvztažnit a interpretovat s ohledem na antropologické teorie oběti a socio-psychologické teorie o současných ezoterických směrech.

### **struktura argumentace**

Struktura textu je dobře sledovatelná: od obecného ke konkrétnímu (první část práce), od popisu k interpretaci (druhá část práce). Zároveň se práce drží předem vytyčené osnovy: po prvotním vymezení ústředních pojmů „Left-Hand Path“ a „satanské milieu“, autor provádí čtenáře popisem magické praxe současných satanistů, jejich vztahem ke krvavé oběti a představením autora N.A.-A.218, který tuto rituální praxi popisuje. Následuje představení jeho učení a věroučných východisek, které plynule přechází ke klasifikaci krvavých zvířecích obětí popsanych v jeho dílech a rozpoznání „pěti diskurzů“, se kterými se krvavá oběť pojí.

Jejich interpretaci je bod po bodu věnován zbytek práce, pro názornost uváděných na příkladu jednoho konkrétního rituálu. Velmi cením autorovu snahu o průběžné shrnování dosavadních informací a snahu čtenáře textem provázet pomocí „můstků“ mezi kapitolami, jelikož text práce je dlouhý a dosahuje horní hranice doporučeného počtu znaků.

Na druhou stranu během celého textu autor místy možná až příliš zabíhá do detailů, které jsou sice zajímavé, ale celkově odvádějí pozornost od hlavního badatelského záměru (pasáže o klipot a sefirot). Obdobně matoucí shledávám dvě pasáže, které jsou v rámci celého textu vlastně redundantní, ale pro svou značnou jazykovou komplikovanost jsou téměř neprostopupné, což celou argumentaci zbytečně zamlžuje:

1. V diskuzi nad definicemi satanismu autor předkládá hned několik pojetí. Nejdříve vysvětluje své rozhodnutí nedefinovat satanismus přes kategorizaci v rámci ezoterických učení, jelikož ty jsou „definovány značně intelektualisticky“ (s.7). Navrhuje proto dynamičtější definici pomocí kultického, resp. satanského milieu, což je naprosto pochopitelné. Ovšem při bližším ohledání jím protežované definice Granholma a Petersena trpí stejnými nedostatky – zaměřují se více na deklarované učení a cíle hnutí (antinomismus, sebenáboženství). Není proto jasné, proč se k nim autor nakonec přiklonil. Také není zřejmé, proč autor kritizuje Petersena, že mu z definice „satanského milieu“ vypadávají různá satanistická společenství, která explicitně nepoužívají S-slova, když o této definici prohlásí, že je „fuzzy“ (s. 6), a tedy není třeba dělat ostrý předěl?

Na jednu stranu chválím autorovu snahu svou volbu termínů vyargumentovat, přes dílčí kontradikce a při opakovaném pozorném čtení nakonec smysl dává, ale na druhou stranu by se tak dalo učinit srozumitelnějším, promyšlenějším způsobem. Či jít cestou nejmenšího odporu a za satanisty označit ty, kteří se tak sami označují. Tato cesta je pro práci dostačující, průhledná a respektující vlastní sebeidentifikaci satanistů, zvláště když tuto strategii autor bez zaváhání – a oprávněně – aplikoval o stránku dál při zavádění termínu „magie“ (s.13).

2. Argumentaci na s. 40 o sebe-oběti mága shledávám neprůhlednou a čtenářsky velmi nepřívětivou. Zdá se, jako by se autor nořil do jakýchsi mystérií krve a stával se satanským teologem místo analytické střízlivosti, která se mu jinak po celou dobu práce daří držet.

*celkem 7 bodů*

### **formální úroveň**

Po formální stránce je práce perfektní a je na ní vidět péče a preciznost, se kterou na ní Matouš Mokrý pracoval. Práce je přehledně graficky řazena, obsahuje úplně minimum chyb (spíše překlepů), pečlivě cituje a uvádí všechny své zdroje a je doplněna praktickou přílohou všech výskytů krvavé zvířecí oběti, které se v textech nachází. Jazyk práce je „barokní“, velmi vzletný, rozmáchlý, využívající plně repertoár cizojazyčných termínů a kynoucí pod očima.

Naštěstí mé četné interpelace, ať autor při psaní myslí také na své čtenáře a nezahluje ho proudy svých myšlenek, které jistě unese autorův intelekt, nikoli řádky, které mu bobtnají pod rukama, byly ve velké míře vyslyšeny. Připisuji tento fakt k dobru autorově pokoře a pílí, se kterou se odhodlal jednotlivé pasáže přepsat, a nakonec se rozhodl obětovat (snad nekrvavě) rafinovanost svých tvrzení na oltář srozumitelnosti.

*celkem: 8 body*

### **práce s prameny**

Autor pracoval se všemi dostupnými primárními prameny a pozoruhodným množstvím textů sekundárních, a to transparentně a odpovědně. Po této stránce dosáhla jeho bakalářská práce kvalit práce diplomové. Má jediná výtka směřuje k nekritickému a snad až příliš důvěřivému zacházení se samotným korpusem autora N.A.-A.218, kdy v celé práci není ani jedna zmínka o zpochybnění reálného využívání celého korpusu, ale předpokládá se, že se tyto knihy používají výhradně jako manuál, a to doslovně, nad čímž lze vznést vážné pochyby.

*celkem 7 bodů*

### **vlastní přínos**

Autor se pustil do neprobádaných vod relativně marginálního učení, které však popsal s výbornou znalostí kontextu i pečlivostí při shromažďování a analýze primárního materiálu. K tomuto přínosu ještě přidal velmi zajímavou analýzu, která se krvavou zvířecí obětí snaží nahlížet z různých perspektiv – ať už z pozice sociologické (oběť coby vymezení se vůči společnosti), psychologické (budování identity), antropologické (analýza principu reciprocity oběti), nebo mysticko-teologické (dosahování gnóze). Je jen a jen sympatické, že se autor snaží všechny jím rozpoznané „diskurzy“ usouvztažňovat

mezi sebou navzájem, aniž by jednu nebo druhou teorii zavrhoval, nebo favorizoval, což dává vyniknout plastičnosti a mnohvrstevnatosti zvířecí oběti jako takové.

*celkem 8 bodů*

### **obecný přesah práce**

Ačkoli je velmi diskutabilní, jak velký je reálný dosah díla autora marginálního směru (chaos-agnosticismu) v okrajovém ezoterickém proudu (jakým satanismus je), přesto práce díky své druhé teoretické pasáži, ve které autor analyzuje význam oběti, svůj obecně-religionistický přesah má. Přestože tyto možnosti v práci nejsou využity, může být tento text například velmi zajímavou sondou do strategií rituálního vymezování se vůči většinové společnosti, zajímavým komparativním materiálem k současným New Age a ezoterickým proudům (ke kterým má možná mnohem blíž, než by se na první pohled mohlo zdát) či příspěvkem se studiu obětních rituálů obecně.

*celkem 6 bodů*

Práci tedy vzhledem k výše uvedenému navrhuji k obhajobě, celkově hodnotím 36 body s výslednou známkou: *výborná*.

V Praze, dne 21.8.2019

Mgr. Helena Exnerová